

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuṣtriṃśaḥ sargaḥ ॥

sugrīvasya lakṣmaṇasamīpē gamanaṃ lakṣmaṇēna tasya
bhartsanaṃ ca

tamapratihatam kruddham
praviṣṭam puruṣarṣabham |
sugrīvō lakṣmaṇam drṣṭvā
babhūva vyathitēndriyaḥ || 4.34.1 ||

kruddham niḥśvasamānam tam
pradīptamiva tējasā |
bhrāturvyasanasantaptam
drṣṭvā daśarathātmajam || 4.34.2 ||

utpapāta hariśrēṣṭhō
hitvā sauvarṇamāsanam |
mahān mahēndrasya yathā
svalaṅkṛta iva dhvajaḥ || 4.34.3 ||

utpatantamanūtpētū
rumāprabhṛtayaḥ striyaḥ |

*sugrīvaṃ gaganē pūrṇaṃ
candraṃ tārāgaṇā iva || 4.34.4 ||*

*saṃraktanayanaḥ śrīmān
sañcacāra kṛtāñjaliḥ |
babhūvāvasthitastatra
kalpavṛkṣō mahāniva || 4.34.5 ||*

*rumādvitīyaṃ sugrīvaṃ
nārīmadhyagataṃ sthitam |
abravīllakṣmaṇaḥ kruddhaḥ
satāraṃ śaśinaṃ yathā || 4.34.6 ||*

*sattvābhijanasampannaḥ
sānukrōśō jitēndriyaḥ |
kṛtajñaḥ satyavādī ca
rājā lōkē mahīyatē || 4.34.7 ||*

*yastu rājā sthitō'dharmē
mitrāṇāmupakāriṇām |
mithyā pratijñāṃ kurutē
kō nṛśaṃsatarastataḥ || 4.34.8 ||*

*śatamaśvānṛtē hanti
sahasraṃ tu gavānṛtē |
ātmānaṃ svajanaṃ hanti
puruṣaḥ puruṣānṛtē || 4.34.9 ||*

*pūrvaṃ kṛtārthō mitrāṇāṃ
na tatpratīkarōti yaḥ |*

kṛtaghnaḥ sarvabhūtānāṃ
sa vadhyaḥ plavagēśvara || 4.34.10 ||

gītō'yaṃ brahmaṇā ślōkaḥ
sarvalōkanamaskṛtaḥ |
dṛṣṭvā kṛtaghnaṃ kruddhēna
tannibōdha plavaṅgama || 4.34.11 ||

gōghnē caiva surāpē ca
caurē bhagnavratē tathā |
niṣkṛtirvihitā sadbhiḥ
kṛtaghnē nāsti niṣkṛtiḥ || 4.34.12 ||

anāryastvaṃ kṛtaghnaśca
mithyāvādī ca vānara |
pūrvam kṛtārthō rāmasya
na tatpratīkarōṣi yat || 4.34.13 ||

nanu nāma kṛtārthēna
tvayā rāmasya vānara |
sītāyā mārgaṇē yatnaḥ
kartavyaḥ kṛtamicchatā || 4.34.14 ||

sa tvaṃ grāmyēṣu bhōgēṣu
saktō mithyāpratiśravaḥ |
na tvāṃ rāmō vijānītē
sarpaṃ maṇḍūkarāviṇam || 4.34.15 ||

mahābhāgēna rāmēṇa
pāpaḥ karuṇavēdinā |

harīnāṃ prāpitō rājyaṃ

tvam durātmā mahātmanā || 4.34.16 ||

kṛtaṃ cēnātijānīṣē

rāghavasya mahātmanaḥ |

sadyastvam niśitairbāṇai -

rhatō drakṣyasi vālinam || 4.34.17 ||

na sa saṅkucitaḥ panthā

yēna vālī hatō gataḥ |

samayē tiṣṭha sugrīva

mā vālipathamanvagāḥ || 4.34.18 ||

na nūnamikṣvākuvarasya kārmukā -

ccharāṃśca tān paśyasi vajrasannibhān |

tataḥ sukhaṃ nāma viṣēvasē sukhī

na rāmakāryaṃ manasāpyavēkṣasē || 4.34.19 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍē catuṣtriṃśaḥ sargaḥ ||